Image not found or type unknown

Stanowiska podjęte przez PNRL w dniu 6 grudnia 2019 r.

Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej na posiedzeniu 6 grudnia 2019 r. przyjęło:

- STANOWISKO w sprawie listu Katolickiego Stowarzyszenia Lekarzy Polskich
- STANOWISKO w sprawie projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy
- STANOWISKO w sprawie projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie wzorów dokumentów: Prawo wykonywania zawodu lekarza, Prawo wykonywania zawodu lekarza dentysty
- STANOWISKO w sprawie projektu zarządzenia Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia w sprawie warunków zawierania i realizacji umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej przez podmioty realizujące świadczenia koordynowanej opieki nad kobietą i dzieckiem w związku z przepisami ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem"

STANOWISKO Nr 118/19/P-VIII
PREZYDIUM NACZELNEJ RADY LEKARSKIEJ
z dnia 6 grudnia 2019 r.
w sprawie listu Katolickiego Stowarzyszenia Lekarzy Polskich

Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej, po zapoznaniu się z listem Katolickiego Stowarzyszenia Lekarzy Polskich dotyczącym zmian przepisów prawa dotyczących wykonywania zawodu lekarza w Polsce, przedstawia następujące stanowisko:

Naczelna Rada Lekarska jako ogólnokrajowy organ samorządu zawodowego lekarzy i lekarzy dentystów wykonuje szereg zadań związanych z zapewnieniem lekarzom i lekarzom dentystom właściwych warunków do wykonywania zawodu. Samorząd lekarski jest w pełni świadomy, że nieustający rozwój nauk i technik medycznych niesie ze sobą również konflikty sumienia, na które narażeni są przedstawiciele zawodów medycznych, i które dotykają wartości najbardziej podstawowych.

Jak wiadomo, to Naczelna Rada Lekarska w lutym 2014 r., po dokonaniu gruntownej analizy, oceniła, że art. 39 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty dotyczący klauzuli sumienia narusza Konstytucję RP i nie gwarantuje lekarzom w dostatecznym stopniu prawa do korzystania z

wolności sumienia. W ślad za tym Naczelna Rada Lekarska złożyła wniosek do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności art. 39 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty z Konstytucją. U podłoża tego wniosku do Trybunału leżało fundamentalne założenie, że lekarz - jak każdy - musi mieć prawo powstrzymać się od działań, które są sprzeczne z jego sumieniem.
Obszerny wniosek złożony przez Naczelną Radę Lekarską doprowadził do wydania przez Trybunał Konstytucyjny wyroku z dnia 7 października 2015 r. (sygn. akt K 12/14), którego znaczenia dla możliwości wykonywania zawodu lekarza w zgodzie z sumieniem nie sposób przecenić.
Po pierwsze, powołany wyrok Trybunału Konstytucyjnego wyraźnie przesądził, że działanie w zgodzie z sumieniem w przypadku lekarzy jest nie tylko korzystaniem przez nich z wolności konstytucyjnej i wykonywaniem powinności moralnej, lecz jest obowiązkiem ustawowym, wynikającym z art. 4 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty w związku z art. 4 Kodeksu Etyki Lekarskiej. Obowiązek taki wpisuje się w istotę etosu zawodu lekarza i wynika z wewnętrznych celów medycyny.
Po drugie, Trybunał zanegował - jako pozostający w oczywistej sprzeczności z art. 53 ust. 1 Konstytucji - pogląd, zgodnie z którym możliwość powołania się na klauzulę sumienia stanowi sytuację wyjątkową, a art. 39 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty ustanawia „przywilej" lekarzy. W ocenie Trybunału Konstytucyjnego prawo do sprzeciwu sumienia jest pierwotne względem jego ograniczeń, a sam art. 39 ustawy nie kreuje przywileju dla lekarza, gdyż wolność sumienia każdego człowieka jest kategorią pierwotną i niezbywalną, którą prawo konstytucyjne jedynie poręcza.
Po trzecie, Trybunał Konstytucyjny uznał, że nie jest dopuszczalne zobowiązywanie lekarza do wykonania świadczenia zdrowotnego niezgodnego z jego sumieniem, jeżeli zwłoka w udzieleniu tego świadczenia nie spowodowałaby niebezpieczeństwa utraty życia, ciężkiego uszkodzenia ciała lub ciężkiego rozstroju zdrowia. W świetle hierarchii wartości konstytucyjnych trudno jest bowiem przyjąć, że inne prawa pacjenta, niezwiązane z jego życiem i zdrowiem, mogłyby mieć pierwszeństwo przed wartością, jaką jest wolność sumienia lekarza. W rezultacie wyroku Trybunału z dnia 7 października 2015 r. utracił moc „fragment" art. 39 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty, z którego wynikał obowiązek wykonania przez lekarza świadczenia zdrowotnego niezgodnego z jego sumieniem w „innych przypadkach niecierpiących zwłoki" czyli w sytuacji gdy zwłoka w udzieleniu tego świadczenia nie spowodowałaby niebezpieczeństwa utraty życia, ciężkiego uszkodzenia ciała lub ciężkiego rozstroju zdrowia.
Wskutek wyroku TK uchylony został także przepis zobowiązujący lekarza do „*wskazania realnych możliwości uzyskania świadczenia zdrowotnego u innego lekarza lub w podmiocie leczniczym*".
Trybunał podzielił pogląd, że nałożenie na lekarza obowiązku wskazania realnej możliwości uzyskania świadczenia niezgodnego z jego sumieniem stanowi ograniczenie wolności sumienia. W wyroku przyjęto, że konstytucyjna gwarancja wolności sumienia chroni jednostkę nie tylko przed przymusem podjęcia bezpośredniego zamachu na chronione dobro, lecz także przed takim postępowaniem niezgodnym z sumieniem jednostki, które pośrednio prowadzi do nieakceptowalnego etycznie skutku, w szczególności przed przymusem współdziałania w osiąganiu tego celu.
W ocenie Naczelnej Rady Lekarskiej opisany wyrok Trybunału Konstytucyjnego w sprawie klauzuli sumienia znacząco poprawił ochronę konstytucyjnie gwarantowanej wolności sumienia osób wykonujących zawód lekarza. Najistotniejsze postulaty Naczelnej Rady Lekarskiej objęte wnioskiem do Trybunału Konstytucyjnego zostały przez Trybunał uwzględnione. Wyrok, uchylając te ograniczenia wolności sumienia, które nie dały się pogodzić z zasadą proporcjonalności wywodzoną z norm konstytucyjnych, istotnie przyczynił się do poprawy możliwości korzystania przez lekarzy z wolności sumienia w zakresie niepodejmowania działań, które lekarz uznaje za niezgodne z własnym światopoglądem lub nakazami wiary i religii. Obecnie lekarz kierując się prawem do autonomicznego ukształtowania swego stosunku do wiary i religii oraz przekonań filozoficzno-światopoglądowych ma zapewnione prawo do postępowania zgodnie z ich nakazami, także na gruncie odmowy realizacji poszczególnych świadczeń zdrowotnych.

STANOWISKO Nr 119/19/P-VIII
PREZYDIUM NACZELNEJ RADY LEKARSKIEJ
z dnia 6 grudnia 2019 r.
w sprawie projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w

sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy

Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej, po zapoznaniu się z projektem rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy, przekazanym przy piśmie Pani Józefy Szczurek- Żelazko – Sekretarza Stanu w Ministerstwie Zdrowia z dnia 25 listopada 2019 r., znak: ZPM.61.4.2019, nie zgłasza uwag do przedmiotowego projektu.

STANOWISKO Nr 120/19/P-VIII
PREZYDIUM NACZELNEJ RADY LEKARSKIEJ
z dnia 6 grudnia 2019 r.
w sprawie projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie wzorów dokumentów: Prawo wykonywania zawodu lekarza, Prawo wykonywania zawodu lekarza dentysty

Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej po zapoznaniu się z projektem rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie wzorów dokumentów: Prawo wykonywania zawodu lekarza, Prawo wykonywania zawodu lekarza dentysty, o którym powiadomiła Dyrektor Departamentu Kwalifikacji Medycznych i Nauki Ministerstwa Zdrowia Małgorzata Zadorożna pismem z dnia 25 listopada 2019 r. znak: KNLU.0212.1.2019.AKL IK 1846888, zgłasza następujące uwagi do przedłożonego projektu.

1. W części normatywnej rozporządzenia powinien znaleźć się zapis potwierdzający, że dokumenty stwierdzające uprawnienie do wykonywania zawodu lekarza i lekarza dentysty wydane przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, zgodnie z wzorami określonymi w przepisach dotychczasowych, zachowują ważność. Celem projektowanego rozporządzenia jest bowiem jedynie umożliwienie wydawania dokumentu Prawo wykonywania zawodu lekarza i lekarza dentysty po dniu 1 stycznia 2020 r. nie przewiduje się natomiast wymiany wszystkich dotychczasowych dokumentów stwierdzających uprawnienia do wykonywania zawodu.
2. Z uwagi na to, że okręgowe izby lekarskie posiadają obecnie znaczne ilości dokumentów Prawo wykonywania zawodu lekarza i Prawo wykonywania zawodu lekarza dentysty wydrukowanych według dotychczasowego wzoru określonego rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 16 czerwca 2003 r. *w sprawie wzorów dokumentów: Prawo wykonywania zawodu lekarza, Prawo wykonywania zawodu lekarza stomatologa, Ograniczone prawo wykonywania zawodu lekarza, Ograniczone prawo wykonywania zawodu lekarza stomatologa (Dz.U. z 2003 r. nr 182, poz. 1785)* proponuje się dodanie w części normatywnej rozporządzenia zapisu stwierdzającego, że dotychczasowe dokumenty Prawo wykonywania zawodu lekarza i Prawo wykonywania zawodu lekarza dentysty mogą być wykorzystane przez okręgowe izby lekarskie do wyczerpania zapasów.

3. W załączniku nr 1 do rozporządzenia zastrzeżenia budzi wzór okładki zewnętrznej do dokumentu, określa on bowiem tylko pierwszą stronę okładki (zewnętrzną), pomija natomiast wzór strony czwartej okładki (zewnętrznej). Dotychczasowe rozporządzenie ministra Zdrowia z okładki z dnia 16 czerwca 2003 r. *w sprawie wzorów dokumentów: Prawo wykonywania zawodu lekarza, Prawo wykonywania zawodu lekarza stomatologa, Ograniczone prawo wykonywania zawodu lekarza, Ograniczone prawo wykonywania zawodu lekarza stomatologa* ustalało prawidłowo wzór całej okładki, uwzględniając także stronę czwartą (zewnętrzną). Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej proponuje utrzymanie wzoru okładki zawartego w dotychczasowym rozporządzeniu.

STANOWISKO Nr 121/19/P-VIII
PREZYDIUM NACZELNEJ RADY LEKARSKIEJ
z dnia 6 grudnia 2019 r.
w sprawie projektu zarządzenia Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia w sprawie warunków zawierania i realizacji umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej przez podmioty realizujące świadczenia koordynowanej opieki nad kobietą i dzieckiem w związku z przepisami ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem"

Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej po zapoznaniu się z projektem zarządzenia Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia w sprawie warunków zawierania i realizacji umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej przez podmioty realizujące świadczenia koordynowanej opieki nad kobietą i dzieckiem w związku z przepisami ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem", opublikowanym na stronie internetowej Narodowego Funduszu Zdrowia, nie zgłasza uwag do tego projektu.